

SOSIALURIN

Prentsmiðjan á Heysbreyt
tlf. 1820

Blasðstjóri:
Torfinn Smith

Stavnhaldið

ONGANTÍÐ í söguni er hent so nógv fyrir hin minni menta í Føroyum, sum í seksti árunum. Samfelagsbroytingin hevur ongantíð borið handans sum andans arbeiðaranum so stóran bata, sum í seksti árunum. Hesum verður tað valla gjørligt hjá nøkrum at afturvisa, tí sjón gongur fyrir søgn.

OG TÓ halda vit, at tað eru brek sum avgjørt megu rættast og sum eru so háttáð, at ongantíð er ov skjótt at fáa tey rættáð. Hesum kunnu øll eisini vera samd í.

MEN ikki varð borg bygd eftir einum degi, tað tekur tíð og tað krevur umhugsni at leggja út í nýggjar skipanir og seta tær so skilagóðar í verk, at tær verða at virka sum ætla.

Í HESUM tingskeiði vit eru í, eru mong mál frammi, sum hava stóra undirtøku í fólkinum og sum flestu fegin vilja hava frama. Tó er eyðsæð, at peningur skal til, um tað skal vera gjørligt at seta alt í verk, sum kemur fram — og tó vita vit, at tað júst er uppgávan hjá politikaranum at finna fram til hinar bestu skipanir við tí fyrir eyga at tæna øllum.

TAÐ eru hendar stórar broytingar í sosialu veitingunum og tað eru stór framstig í teimum skipanum, sum skulu skapa bestu sosialu korini, og her eigur ongantíð heldur at vera helma í. Á hesum øki hevur Javnaðarflokkurin altíð verið heilur og verður tað framvegis, stóðugt frammi fyrir at vinna uppáttur betri somdir fyrir teimum minni mentu.

MEN somuleiðis hevur flokkurin ikki bert eitt opið eygað fyrir virkissem og framburði á arbeiðsliga og vinnuliga økinum. Her hevur flokkurin reiðiliga lagt í vaðið við at leggja uppskot fram á ting, sum bera í sær hinar bestu atstøður hjá vinnulivinum at trivast.

Í TÍ landsstýrissamarbeiði, sum hesi árinu hevur verið, eru farnar nógvir hendingar fram, sum hava skakað samfelagið bæði figgarliga og á annan hátt. Tað hevur eydnast at fáa eitt stórt og víttfevandi arbeiði frá hondini, og tað eru stóðugt stórarbeiði og uppgávar, sum enn liggja óloystar.

VIÐ einum sterkum og virkisfúsnum javnaðarflokki fer tað stóðugt at sannast, at framburður og góð kor fer at ognast føroyingum

Arbeidsvikan niður í 42½ tíma

Í gjár legði Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, fram uppskot um stytting av arbeiðsvikuni niður í 42½ tíma.

Í viðmerkingunum til uppskotið verður sagt:

Sum kunnugt er í Norðanlondum og víða um stevna at koma til eina arbeiðsviku uppá 40 tímar.

Undir viðgerðini av lækkingini frá 48 og niður í 45 og 44 tíma arbeiðsviku var í teim ymsu londunum kannað, hvørjar avleiðingar styttingin framleiðsluliga hevði.

Yvirhøvur varð ásað, at styttingin hevði ikki ta minnandi ávirkan, sum menn upprunaliga høvdu borið ótta fyrir. Framleiðsluvoksturinn var sum heild tikið ikki í slakari lagi sammett við tíðina frammanundan.

Uttan at kunna statistisk víð indaliga bera fram próvforslu fyrir, hvussu tað ber til, at vikutímaminkingin ikki bar framleiðsluminking við sær er borið við nakað av tí, sum menn halda er viðvirkandi til, at ar-

beiðstíðarminkingin og framleiðsluøgdin komu ikki at standa í sama muni hvørt til annað.

Royndirnar sýna, at hin styttra arbeiðstíðin og vitkan um meiri frítíð hevur ta ávirkan á tey flestu arbeiðandi, at arbeiðshugurin og arbeiðsniður er stórru uppi arbeiðstíman og eru so státt okjandi um framleiðslu úrtakið pr. arbeiðstíma. Aftrat hesum kemur so tann kenslan hjá verkfrøðingum og teim ymsu leiðandi kreftunum í einum virki, at tað sum styttingin av arbeiðstíðini kann koma at minka um framleiðsluúrtakið uppá mannin, má vinnast inn aftur við »rationalisering« og »automatisering« av maskin- og arbeiðsmegini sum heild.

Løgtingið hevur jú eina ferð príncipielt tikið ta stóðu, at vit her í Føroyum eiga at fylgja norðanmonnum í teimum arbeiðsliga og socialu framstigunum.

Tað er í samfjórð við hesa tingsins príncipiellu stóðu, at arbeiðarafylkingin í Føroyum hev

Dagbókin

FØÐINGARDAGUR

Í dag verður P. H. Weihe, keypmaður Sørvgar, 60 ár.

V-4 SPÆLID

Leygarkvöldið vórðu hesi töl drigin í V 4 spælinum hjá útvarpinum: 3, 7, 11, 20, 49, 57, 58, 60, 62, 70, 73, 78, 79, 84, 92 og 95. Vinningurin, sum var 9.360 krónur, varð vunnin av einum vinnara í Havn.

K.F.U.K.

Fundur í annaðkvöld kl. 20: Heidin ingamiðson v/ Esther Petersen, ferðaskrivara, Danmark. Høvi verður at keypa bókur og geva gávu.

VARGLEÐI

Fundur í dag kl. 16: vit hoyra um Afriku.

SAMKOMMA FYRI TEIM ELDRU

Fríggjadagin 10. april kl. 16 verður í KFUK samkoma fyrir teimum eldru v/ Hans Iversen, Kvívík: Livsviðurskipti hjá fólki um aldamót.

EVANGELIHHÓSID, Trøndarg. 36

Hóskvöldið evangeliskur fundur kl. 20.00.

60.000 kr. ...

(Framhald frá 1. síðu)
leika, sum tó hevur ført við sær bæði tíðarspill og inntøku-miss.

Hetta skeiðvirksemi kemur tí at hava alstóran týdning bæði fyrir verandi virkir og verður eisini teimum, sum hava ætlanir um at seta á stovn nýggj virkir til almikið gagn.

Nevndin, sum viðgjørt hevur málið, er samd við landsstýrið og mælir tinginum til at samtykkja uppskotið, verður sagt í áliti frá figgarnevndini.

ur ynski frammi á tingi at javnfora vikutíðarstyttingina í t.d. Danmark, har arbeiðsvikan er sett til 42½ tíma uttan lønar-minking.

Hetta krav er rimuligt og verður tikið undir við tí.

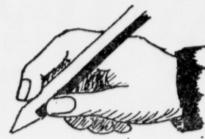
Løgaruppskotið er orðað á sama hátt sum lóg nr. 14 frá 24. mars 1964, har arbeiðsvikan í tíðarskiedinum 1. april 1964 til 1. april 1966 stig fyrir stig varð stytta úr 48 niður í 44 tímar uttan lønarmiss. Nú er styttingin úr 44 tímunum niður í 42½ og skulu hesar 42½ tímar-nir geva somu lønina sum teir 44, nokur fá oyr uppi normal vikulønina verða tó á muni, nú prosenthekkjningin av praktiskum grundum er avrundað til 3,5.

Tá ið tað ikki er óvanligt, at avbygdafólk koma til Tórshavn og tær stóru bygdinar at søkja sær arbeiði, og hesi eru heima um vikuskiftið, er styttingin, um partarnir ikki kunnu semjast um annað, øll tikin mánaðag.

Landsstýrið hevur ikki tilskilað frá hvørjum degi lækkingin skal hava gildi, men vil fegin undir nevndarviðgerð samráðast um spurningin.

Málið var av landsstýrinum lagt fyrir tingið í seinastu tingsetu, men ikki avgreitt.

B
R
Ø
V

STAVNSBANDAÆTLAN TJÓÐVELDISFLOKSINS

Í SOSIALINUM næstseina mikudag stóð sera skilagóð grein um hetta evnið skrivað av »Klaksviksgentun«. Tað man vera vordið flest øllum føroyingum heilt greitt, at tjóðveldisflokkurin, nú Finnogi Isaksen hevur tikið leiðsluna, at hesin flokkur umboðar afturhaldið og konservatismuna av ramasta slag. Teir stýrdu landinum í fyra long ár og gjordu púrt einki uttan klandraðust sínammill um við og samarbeiðsmenn sínar, og samarbeiðið alment var uppsagt. Við seinasta lögtingsval minkaði flokkurin so nógv, at hann misti alla ávirkan á føroyskan politikk, og tað sum hann sum mótmælissflokkur hevur evnað at fora fram er so ússaligt, at hann millum nærur ikki verður nevndur.

Í útvarpinum hoyra vit stundum, at tjóðveldisflokkurin hevur lagt fram á ting eitt ella annað uppskot, men mangur man hava biðið merki í, at nærur øll hesi uppskot enda við hesum orðum: landsstýrið verður biðið um at kanna ella seta mann at kanna. Tað landsstýrið, sum skipað varð fyrir 3 árum síðani, mundi seta sær ávis málið at kanna og fremja, og er tað ikki eitt á hvat framt er hesa tíð og hvat ætlanir eru fyrstu framtíð, og ikki bert tjóðveldis-bluff, men ætlanir sum tað er

hald í, sum planur og pengar eru í.

Klaksviksgenta sigur tað sum satt er, og tað mugu verða fáir føroyingar sum flyta úr Føroyum frá góðum vælløntum arbeiði til ringari ella verið lønt arbeiði í øðrum landi. Men millum norðanlond er skipan gjørd, har svíar, danir, norðmenn og finnar uttan nakað hóvasták kunnu søkja arbeiði hvør hjá øðrum, og í øllum hesum londum er tað hópur av bæði ungum monnum og kvinnum, sum gera brúk av hesum møguleikum, bæði hvat viðvikur útbygving og á annan hátt at seta seg inn í arbeiðsviðurskipti og arbeiðshátt aðrar staðir enn heima hjá einum sjálvum.

At forða føroyingum í at kunna gera brúk av hesum og líknandi møguleikum, er nú vordið tjóðveldisflokksins fremsta mál og mið. Hvast navn hevur ein slíkur flokkur uppiborið enn at verða kallaður reinur afurhaldsflokkur. Vit taka heilt og fult undir við teimum sjónarmiðum sum komu fram í áðurnevndu grein: Gev gentum eins væl og dreingjum holla útbygving. Skapað fyrirteytir fyrir, at tær og teir kunnu fáa líka gott og væl løna arbeiði her heima sum teimum verður bjóðað í øðrum londum. Men hetta verður ikki gjørt við at leggja undgóm okkara aftur í stavnshand, so sum tjóðveldisflokkurin mælir til. Men at tilføra Føroyum neyðugan iløgu-pening, so arbeiði kann verða til allar hendur, bæði menn og kvinnur, og er hetta tað javnaðarflokkurin av olum alvi er í holt við.

Nýggj arvalóg

Mánadagin legði lögmaður fram uppskot frá landstýrinum um nýggja arvalóg. Í viðmerkingunum verður m.a. sagt:

Tann í Føroyum galdandi lóg-gáva um arv er kongalig fyrirskipan frá 21. mei 1845, sum varð sett í gildi her við lóg frá 4. januar 1854.

Umframt hjúnaðarfelagar eru hesir legalir arvingar:

1. børn og eftir komarar teirra
2. um eining eftirkomarar eru, eru næstu arvingar foreldur, systkin og avkom teirra,
3. síðani arva abbar, ommur og avkom teirra, og um heldur eingin er í hesum arvaklassa arva:
4. langabbar og langommur og avkom teirra,
5. oldurabbar og -ommur og avkom teirra.

Við lóg frá 17. mars 1954 er minkað um arvakklassarnar, soleiðis at arvar ikki fer longur enn til abbar og ommur og avkom teirra, tó ikki longur niður, enn til systkinabørn hjá arvalataranum. Í 1958 varð lagt inn á ting uppskot um at seta hesa lóg í gildi í Føroyum, men uppskotið fall.

1. april 1964 kom í gildi lóg frá 31. mei 1963 »Arvelov«. Í hesi lóg er aftur minkað um arvingarnar, soleiðis at systkinabørn heldur ikki arva.

Annars eru broytingar sum forá við sær, at:

hjúnaðarfelagi arvar 1/3 ímóti

1/4 eftir gomlu skipanini, — hvareftir hjúnaðarfelagin arvar alt, um eingin livsarvingar eru, hvareftir arvar eftir fyrr deyða av hjunum, tá hitt situr í óskiftum búgvi ikki fellur fyrr enn tað seinna doyir ella skifti verður kravt, hvareftir arvaluturin hjá hjúnaðarfelaga og livsarvingum við testamenti kann minkast við 1/2 í staðin fyrir 1/3 eftir gomlu skipanini.

Haraftrat er skipanin viðvikjandi testamentum broytt.

Tað hendir ikki oftani, at arvingar í 3. klassa koma upp á tal, við tað at oftast eru nærri arvingar. Um ein persónur, sum ikki hevur nakrar arvingar eftir hesi nýggju arvalógini ynskir, at onkur úti í ættini skal arva hann, kann hava skriva testamenti.

Við lóg frá 8. juni 1966 er § 61, stk. 1 broytt viðvikjandi bandleggan av arvi.

Ein onnur broyting er hend við lóg frá 4. juni 1969, men tá henda broyting er orsakað av nýggju lógini um hjúnaðarband v. m., má henda broyting biðja her, so leingi nýggja lógin um hjúnaðarband ikki er sett í gildi, sigur landsstýrið í viðmerkingunum til uppskotið

Vistarhald

Sókt verður eftir holi og kostarhaldi til ein einsligan eldri mann á Tvøroyri.

Biðið verður um tilboð innan 15. í hesum mánað.

Tvøroyri, hin 7. april 1970.

FROÐBIAR SÓKNARSTYRI